

NOA

HÉT VAKBLAD VOOR LEDEN VAN NOA

5

Buitengevelisolatie in the picture

Gregor's
werkzaamheden
tijdens werkbezoek
bewonderd

8

**Exclusief
wonen in een
groene oase**

18

**Skyfloor
in IJssalon
Paradiso**

20

**Afbouw
Vakdagen
2023**

Ziggo

Onze akoestische platen in zwarte kleur vormen een functionele afwerking van het interieur in de Ziggodome.

Alles draait om akoestiek!

Bij Dewin maken we bouwproducten waarbij isoleren én afwerken in 1 handeling worden uitgevoerd. Dat we daar goed in zijn, bewijzen dagelijks onze klanten die met onze producten de mooiste gebouwen in Nederland bouwen.

Voorals trots zijn we op de iconische projecten waarin alles draait om akoestiek! Zoals de concertzaal van de Ziggodome, waarin de perfecte nagalmtijd voor een groot deel te danken is aan onze Fibrolith akoestische houtwolcement platen.

Al onze producten worden onder ISO-14001 geproduceerd en dragen bij aan de BREEAM-NL Nieuwbouw en Renovatie scores.

Kijk op onze [website](#) voor onze slimme akoestische oplossingen of bel ons voor meer advies!

fibrolith[®]
Natürlich Holzwanne

BREEAM[®]

DEWIN

the smart way to insulate

Inhoud

14

BRANCHE MONITOR

De media meten breed uit dat Nederland nu officieel in een recessie zit. Volgens onderzoeksbureau Buildsight zijn er wel belemmeringen, maar er wordt veelal een eenzijdig beeld geschetst.

20

AFBOUW VAKDAGEN

8 & 9 NOVEMBER

Jij komt toch ook? Je ontmoet er de complete afbouwbranche en ontdekt de nieuwste oplossingen. Vraag snel je bezoekerspas aan.

28

UITSPRAKEN GESCHILLENCOMMISSIE

Het aantal klachten dat de commissie in 2022 behandelde daalde licht. Wel is er het nodige op te steken van behandelde zaken.

8

PROJECT VALERIUS

Jan Reek Natuursteen heeft er 3 jaar aan gewerkt en in bijna elke ruimte exclusieve natuursteen-soorten verwerkt.

5

WERKBEZOEK AAN RENOVATIEPROJECT

18

BLIKVANGER HIGH-END DESIGN

24

EXOSKELET PLAFOND- & WANDMONTAGE

12 Wat heb jij in je bus
Vivian Brouwer?

16 Nieuws uit de sector
Stukadoren & Afbouw

22 Voor het goede doel

23 Een gewaarschuwd mens...

26 Nieuws uit de sector
Plafond- & Wandmontage

29 Smeer eens wat anders...

34 CAR-verzekering

37 Onderaan de streep

Van de voorzitter

JOHN KERSTENS

Het bedrijfsleven is geen pinautomaat

De zomer zelf was helaas al wat langer voorbij, maar de vakantie zit er inmiddels voor nagenoeg iedereen ook weer op. Hopelijk heeft u, in een fraaie omgeving en in goed gezelschap (èn met mooi weer), voldoende bij kunnen tanken om er de komende tijd weer vol tegenaan te gaan.

Het is tenslotte druk zat. In onze sectoren dan. Want aan het begin van de bouwketen (bij architecten, ontwikkelaars en sommige bouwbedrijven) zijn de eerste ontslagen vanwege een gebrek aan werk inmiddels een feit. De voortdurende economische onzekerheid, het eeuwigdurende getreuzel over duidelijke regels rondom stikstof en PFAS en het mede daardoor niet waargemaakt worden van alle mooie beloftes van woonminister Hugo de Jonge (100.000 nieuwe woningen per jaar en dat tien jaar lang) zijn daar mede debet aan.

En daar komt dan nog bij dat het kabinet, terwijl Nederland na twee kwartalen economische krimp sinds kort officieel in een recessie zit, is gevallen. Ik schrijf expres niet 'tot overmaat van ramp', want laten we wel wezen: het laatste kabinet Rutte blonk niet uit in dadendrang en deed weinig om het vertrouwen van mensen, dus ook van ondernemers, in de politiek terug te winnen. Integendeel. Maar helpen doet het natuurlijk niet. Heel Den Haag laat in deze periode immers alles uit z'n handen vallen en stort zich vol overgave in de verkiezingscampagne. Een verkiezingscampagne die voorlopig vooral vuurwerk belooft. Ik hoorde dat in Amerika al wordt gesproken van 'Nederlandse toestanden', hoewel dat land zelf ook nu weer aantoonde dat het altijd nog gekker kan. Maar ook wij lijken een verkiezingscampagne te krijgen waarin het vooralsnog meer lijkt te gaan

over de poppetjes dan over waarvoor ze staan. Een campagne ook met (relatieve) nieuwkomers die het politieke landschap flink kunnen opschudden, maar waarvan nog niet altijd duidelijk is wat ze met ons land, met het bedrijfsleven ook, voor ogen hebben. Een campagne die wel eens zou kunnen worden gevolgd door een lange periode van wachten op een nieuw kabinet. En op het doen wat nodig is om ons land vlot te trekken.

 j.kerstens@noa.nl
 [@johnkerstens](https://twitter.com/johnkerstens)
 [johnkerstens](https://www.linkedin.com/in/johnkerstens)

In MKB-verband blazen we in de tussentijd als NOA vanzelfsprekend ons partijtje mee om te zorgen dat in ieder geval in de verkiezingsprogramma's die nu geschreven worden voldoende aandacht wordt besteed aan het midden- en kleinbedrijf. En dan op de juiste manier en met de juiste voorstellen uiteraard. Dus wèg van het door de voortdurende strapatsen van met name grote internationale bedrijven ontstane Haagse beeld dat alle ondernemers in Nederland boeven zijn waar het geld over de plinten klotst. En waar dus altijd wat te halen valt als de schatkist weer eens moet worden gevuld. Want die

neiging is hardnekkig in Den Haag: het bedrijfsleven zien als pinautomaat waar je naar believen geld uit kunt halen. Niet alleen als verkiezingsprogramma's geschreven worden. Maar ook als een nieuw regeerakkoord wordt gepresenteerd en niet te vergeten met Prinsjesdag. Hopen dat het dit jaar anders is. ■

Gevelisolatie in de picture bij EZK

Werkbezoek aan renovatieproject Moerwijk

Dinsdag 5 september brachten de Secretaris-Generaal van Economische Zaken en Klimaat en de voorzitter van MKB-Nederland een bezoek aan het renovatieproject van Moerwijk-West. LT Afbouw heeft daar in opdracht van Smits Vastgoedzorg al bijna 318 woningen voorzien van buitengevelisolatie en wacht op de vergunningverlening voor nog eens 435 woningen.

Het werkbezoek startte bij het Technisch Bureau Afbouw in Den Haag. NOA-voorzitter John Kerstens heette alle bezoekers een warm welkom en gaf een krachtige samenvatting van de bedrijven die allemaal bij onze brancheorganisatie horen. Secretaris-Generaal van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat, Sandor Gaastra, en directeur Ondernemersklimaat EZK, Pieter Waasdorp, luisterden aandachtig en hingen meteen aan de lippen van Mark Lichtenbelt, eigenaar van LT Afbouw uit Lisse, aan wie John Kerstens vroeg om uit te leggen hoe ze werken. "Wij zijn 16 jaar geleden LT Afbouw begonnen omdat we een uitdaging zagen om Nederland een "stucje" mooier te maken en omdat we ruimte zagen om onze ambities waar te maken. Enkele jaren later zagen we ook de uitdaging om Nederland niet alleen mooier, maar ook duurzamer te maken. We zijn ons gaan focussen op het aanbrengen van buitengevelisolatiesystemen. Inmiddels is ons team gegroeid naar circa 200 vakmannen die dagelijks werk-

zaam zijn, waarvan er dagelijks zo'n 80 man bezig is met het verduurzamen van gebouwen door het aanbrengen van buitengevelisolatiesystemen. We zijn nu vaak partner bij grote, complexe projecten, maar werken ook voor particuliere opdrachtgevers. In Moerwijk zijn we nu bijna klaar met fase 1 van een grootschalig renovatie- en verduurzamingsproject en we hadden de goede hoop met hetzelfde bouwteam meteen door te kunnen werken aan fase 2. Helaas gooit de vergunningverlening - of eigenlijk het ontbreken daarvan - nu de hele planning overhoop..."

René van der Bijl, operationeel directeur van Smits Vastgoedzorg, haakt direct op Mark aan: "Voor verduurzamingsprojecten maken wij een plan en treffen we voorzieningen om de aanwezige flora en fauna niet te verstoren. Deze plannen worden getoetst door de provincie. De provincie heeft echter onvoldoende capaciteit om alle noodzakelijke ontheffingsaanvragen in behandeling te nemen. >>

WERKBEZOEK

Een flinke delegatie van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat en MKB-Nederland nam deel aan een werkbezoek om bij het renovatieproject Moerwijk-West de duurzame buitengevelisolatie te bekijken.

NOA bedankt het ministerie EZK, MKB-Nederland, LT Afbouw, Smits Vastgoedzorg en TBA hartelijk voor de totstandkoming en medewerking aan dit werkbezoek.

>> Dit levert enorme en onbeheersbare vertragingen op. Dit maakt de start van verduurzamingsprojecten onvoorspelbaar. Onze strategie is juist gebaseerd op voorspelbaarheid en continuïteit waardoor efficiency ontstaat, wat weer ten gunste komt van de kosten. Ook op het project Moerwijk-West fase 2 tasten wij volledig in het duister wanneer wij mogen starten, ondanks dat wij circa 30 weken geleden ons plan hebben ingediend. Alle uitvoerende partijen stonden half september 2023 opgesteld om aansluitend aan fase 1, fase 2 te realiseren. Met dezelfde ploeg vakmensen zodat ervaringen en kennis vanuit fase 1 niet verloren gaan." Mark vult aan: "Hierdoor hebben we ineens over een paar weken 22 man over die we in de planning hadden staan voor nog eens 435 woningen van fase 2." Als goed verstaander had Sandor Gaastra niet meer woorden nodig om te begrijpen dat hier een serieuze belemmering voor de bouwopgave werd aangestipt.

POLITIEKE DISCUSSIE

Vervolgens volgt een interessante discussie over de noodzakelijke

inzet van Oost-Europese ZZP'ers, het gebrek aan nieuwe aanwas van Nederlandse jongeren in de bouw en het wel dan niet verplichtstellen van pensioenopbouw en arbeidsongeschiktheid voor alle werkenden. Jacco Vonhof, voorzitter van MKB-Nederland, betugelde de discussie, omdat hij bang was anders op zijn stokpaardje te gaan zitten: "Het is allemaal zó herkenbaar! Maar de verwachting is dat we in Nederland de komende jaren van 1,7 naar 3,0 miljoen zelfstandigen groeien. Juist omdat de ondernemersvrijheid en het netto te besteden maandbedrag lonkt, maar waarbij andere belangrijke zaken dan vergeten worden. Daar moet echt wat aan gebeuren." "Waar mogelijk proberen wij goede onderaannemers te verleiden tot een vaste dienstbetrekking. Wij hebben daarbij wisselend succes", geeft Mark aan. "Daarnaast moeten we bewaken dat er een goed evenwicht is in de waardering tussen eigen personeel en onderaannemers. Daar besteden we veel aandacht aan", geeft Dave Zonneveld, financieel directeur bij LT Afbouw aan. "Hoe dan ook kunnen we niet zonder deze buitenlandse

vakmensen: juist waar het aankomt op onze gevelisolatiewerkzaamheden".

KANSEN VAN BUITENGEVELISOLATIE

Aansluitend kreeg Gerard Troost als projectleider van het NOA Platform voor Visie en Strategie van de Afbouw het woord om de bezoekers meer te vertellen over buitengevelisolatie en het marktonderzoek dat NOA daarnaar heeft laten doen: "Nederland is een baksteenland, maar veel oudere woningen halen daardoor niet de gewenste isolatiewaarde. Daarom moet er grootscheeps aan gevelisolatie worden gedaan. Dat kan door binnenisolatie toe te passen, door de spouwmuur te isoleren en door de buitengevel te voorzien van isolatie. Zeker nu de beperkingen van spouwmuurisolatie steeds zichtbaarder worden, moeten de andere isolatiemogelijkheden een 'boost' krijgen. Het onderzoek toont aan dat buitengevelisolatie het beste werkt, maar de minste bekendheid heeft. Om als branche daadwerkelijk het verschil te kunnen maken, is samenwerking met de overheid gewenst; om de kennis in de markt te vergroten, maar bijvoorbeeld ook

In de bouwkeet van Smits Vastgoedzorg worden voor-en-na-foto's bekeken.

Gregor werkt ondanks alle belangstelling geconcentreerd en onverminderd hard door.

Voorman John geeft een rondleiding over de bouwplaats.

om verandering teweeg te brengen en in het voorbereidend onderwijs aandacht te besteden aan de renovatie van het bestaande vastgoed. En om eigenaren van vrijstaande en 2-onder-1-kapwoningen te stimuleren om middels goede na-isolatie te verduurzamen. Er zijn nog zeker 1,1 miljoen woningen die komende jaren op die manier een flink verschil kunnen maken in de verduurzamingsopgave, waar bovenop dan natuurlijk ook nog de goede initiatieven van veel corporaties komen." Sandor Gaastra toonde veel belangstelling om het onderzoeksrapport en de mogelijkheden in een vervolgesprek samen met de branche en het ministerie van Binnenlandse zaken door te nemen.

DE BOUW OP

Nadat de hele delegatie zich had verplaatst naar Moerwijk, een Haagse wijk zo groot als Gouda en waar corporaties Staedion en Hof Wonen samen met de bewoners en de gemeente blok voor blok upgraden, werd de discussie voortgezet in de bouwkeet van Smits Vastgoedzorg. René van der Bijl lichtte toe dat Staedion de grote aanjager was voor de herontwikkeling van

het gebied: "Wat ik persoonlijk heel mooi vind, is dat er ook echt aandacht is voor de bewoners. Mensen wonen hier graag, maar er zijn flinke sociale problemen. Samen met een klankbordgroep van bewoners is gekeken wat belangrijk was om juist intact te laten én wat verbeterd kon worden. En na de renovatie van de eerste blokken zijn aanpassingen doorgevoerd om het proces voor de bewoners te verbeteren. John Schakelaar, voorman bij LT Afbouw, die met zijn imposante verschijning direct de aandacht van de delegatie trekt, loodst de groep vervolgens langs opgeleverde portiekflats en tussen bouwsteigers door om de verschillende fases van het project te kunnen aanschouwen. "John is letterlijk de schakel tussen opdrachtgever, eigen en ingehuurde vakkrachten én de bewoners", vertelt Dave Zonneveld. "Rustig, duidelijk en doelgericht." Terwijl menig bouwvakker ondertussen nieuwsgierig naar de bezoekers keek en de mannen van LT overal uitleg gaven over de materialen, werkwijze en voordelen van het buitengevelisolatiesysteem, werkt Gregor op de steiger onverstoort hard door. Met het oog op zijn

metselkoord gericht, plakt hij in een zinderend tempo de dunne steenstrips in de minerale stuclaag. Verwonderd over het systeem van polystyreen isolatieblokken en de afwerking met steenstrips vindt de delegatie het eindresultaat niet van echt metselwerk te onderscheiden. Ook de vleermuisgleuven en zwaluwnestkastjes, die in het gevelsysteem zijn aangebracht, oogsten bewondering.

DEUR OP EEN KIER

Omdat het werkbezoek een strak tijdschema kende en dit door de geanimeerde gesprekken toch al was uitgelopen, moest de secretaris-generaal zich verontschuldigen voor een gehaast vertrek. Terwijl voorzitters John Kerstens en Jacco Vonhof snel nog wat 'Haagse lobby overleg' voeren, wordt al voorzichtig geconstateerd dat dit werkbezoek de deur op een kier heeft gezet om er op het ministerie over door te praten. In elk geval gaat de werkgroep van het NOA Platform voor Visie en Strategie voor de Afbouw verder met de uitwerkingen van het marktonderzoek naar gevelisolatie. Uiteraard houden we leden op de hoogte van het vervolg. ■

NOA-voorzitter John Kerstens maakt nog snel een kiekje van het fraaie eindresultaat van dit buitengevelisolatieproject.

Mark Lichtenbelt van LT Afbouw beantwoordt alle vragen van MKB-voorzitter Jacco Vonhof.

Secretaris-Generaal EZK Sandor Gaastra luistert aandachtig naar alle uitleg en vroeg naar mogelijke oplossingen.

Jan Reek natuursteen

Het familiebedrijf uit Hoorn levert maatwerk in natuursteen, keramiek en composiet. Een enthousiast team van vaste krachten - die volgens referenties allemaal onderdeel vormen van team Jan Reek natuursteen - met maar liefst 130 jaar aan ervaring. Met hun grote productkennis, hart voor hun vak en uitstekend inzicht in de mogelijkheden, biedt Jan Reek natuursteen opdrachtgevers goed advies én een realistisch plan. Door hun medewerking aan toonaangevende bouwprojecten werden ze ook gevraagd voor het Valerius project; een exclusieve wooncomplex in het statige Amsterdam Oud-Zuid.

PROJECT VALERIUS

'Exclusief wonen in een groene oase; een plek die alles biedt'

In het hart van de statige Amsterdamse wijk Oud-Zuid ligt Valerius, een meer dan stijlvol appartementencomplex, waar je kunt wonen met de dagelijkse beleving van een chique hotel. Jan Reek natuursteen heeft er 3 jaar aan gewerkt. In bijna alle ruimtes zijn exclusieve natuursteensoorten verwerkt. Gerard Vreeker vertelt enthousiast, doch eveneens bescheiden, over dit exclusieve project.

"In dit project zit een jaar voorbereiding en al 2 jaar productie- en installatiewerk", vertelt Gerard Vreeker, eigenaar van Jan Reek natuursteen. "De Nijs uit Warmenhuizen benaderde ons om mee te denken in een nieuw binnenstedelijk project. Het aannemersbedrijf is gespecialiseerd in kwalitatieve, ingewikkelde projecten in de Randstad en door eerdere samenwerkingen droegen ze ons aan bij de architecten. Nadat we de visuals en het ontwerp van MVSA architecten en Studio Dis hadden bestudeerd, hebben we een uitgebreide voorselectie van geschikte natuursteen soorten gemaakt. Zowel voor de gevel als in alle openbare ruimtes gaven we een keuze aan natuursteen met een luxueuze beleving. In de hal, lift, het zwembad, de sauna en massage ruimte, fitnesscentrum, douches en sanitairgroepen; overal is natuursteen verwerkt. Natuurlijk hadden we bij de voorbereiding al veel overleg over de materialen, dat hoort er bij. Een architect ziet het eindplaatje al helemaal voor zich en dan begint de afstemming met ons als specialist. De architect ziet dan ook graag zijn keuzes vertaald naar concrete voorbeelden en proefopstelling. Tijdens het proces stond de architect open voor onze productkennis en was er een goede vorm voor overleg. Zo was er bijvoorbeeld de wens om een Travertin natuursteen in het zwembad te verwerken. Dat lijkt heel prachtig, maar vanwege de open structuur van de kalksteen moesten we toch adviseren om vanwege de schoonmaak en hygiëne een alternatief te kiezen, dat er qua uitstraling bijna hetzelfde uit zag. En samen met de klant, architect en aannemer zijn we naar Italië afgereisd om de uiteindelijke exacte selectie te maken voor het gehele project. Een mooie samenwerking, want alle partijen vonden elkaar in dezelfde toewijding, om een zeer hoogwaardig resultaat met oog voor detail te leveren."

Overal natuursteen! Van boven tot onder springt de luxueuze afwerking in het oog.

ZELDZAME BELEVING

Niet iedereen kan in het Valerius wooncomplex komen wonen. Je moet minimaal 55 jaar zijn en de exclusiviteit van Valerius vertaalt zich ook naar de aankoopprijs van een appartement. Het nieuwe Valerius complex, dat is teruggebouwd op de grond van de oude Valeriuskliniek in de statige wijk Amsterdam Oud-Zuid, biedt namelijk heel veel méér dan alleen maar een ruim en luxe appartement: bewoners kunnen terecht in het inpandige zwembad en de sauna, kunnen een >>

(foto 1)

De zachte en tevens krachtige uitstraling van travertin combineert prachtig met andere materialen.

(foto 2)

Alleen de hoogst haalbare afwerking is goed genoeg voor Valerius: vakwerk pur sang.

>> massage reserveren in de massageruimte en in de Valerius Club terecht voor een borreltje. "Als je even geen zin hebt om boodschappen te doen, maar de volgende ochtend wél verse croissantjes wilt, dan wordt er gewoon geregeld dat die 's morgens aan je deur hangen", vertelt Gerard. "Bovendien is er 24 uur per dag bewaking én de mogelijkheid om verzorgd te worden als dat op een bepaalde leeftijd niet meer zelf lukt. Voor mensen die het zich kunnen veroorloven, is het echt een meer dan geweldige plek om te wonen. Je waant je in een hotel beleving, waar je dag in dag uit in de watten kan worden gelegd. En er is een prachtige binnenplaats met veel groen. Als je genoeg hebt van je ruime balkonterras, kun je als bewoner - middenin het bruisende Amsterdam - genieten van een groene oase."

ZELDZAAMHEID

De nieuwbouw van Valerius moest een 'zeldzame woonbeleving' worden en dat is meer dan gelukt. Inmiddels is het complex opgeleverd en is een groot aantal van de appartementen bewoond. Jan Reek natuursteen is bij sommige appartementen nog bezig met de afwerking. "Ieder appartement wordt uiteraard geheel naar de kopers wensen gemaakt en ingericht. De eigenaar mag zelf bepalen hoe hij/zij het appartement wenst in te richten. Veel nieuwe bewoners hebben ons benaderd om mee te denken, zodat hun keuken, badkamer etcetera dezelfde look and feel krijgen als de algemene ruimtes in het complex. Omdat er al volop in het complex geleefd wordt, kunnen we nu natuurlijk niet meer met al onze spullen en in ons werkkloffe door het gebouw struinen. We zorgen ervoor dat alles secuur is ingemeten, dat in onze fabriek alles al wordt geproduceerd, tot aan de stopcontactgaten toe, zodat we zonder herrie en slijpstof kunnen monteren. Er wordt niets aan het toeval overgelaten. In onze fabriek maken we de puzzel compleet, zodat alles zeker klopt en vervolgens zorgen we ervoor dat het geheel van buitenaf wordt aangevoerd, zodat medebewoners geen enkele hinder ervaren van onze werkzaamheden. We zijn er bijvoorbeeld nog wel met tegellijm in de weer, maar hoeven onze slijptol er echt niet meer bij te pakken."

UITDAGEND

Gerard voelt zich er na alle jaren bijna kind aan huis. Bijna, want er zelf gaan wonen "daar is mijn spaarrekening niet hoog genoeg voor", lacht de vakman. "Met een vast team hebben we de hele klus geklaard en het was - is! - een prachtig project om aan mee te mogen werken. Ondanks de goede voorbereiding kom je in het werk, net als op elk ander project, verrassingen tegen. In samenwerking met nevenaannemers zoek je dan een snelle maar ook kwalitatief hoogwaardige oplossing. Zo hadden we best een uitdaging om onze natuursteen lambrisering, die door een ander bedrijf werd voorzien van een bronzen profiel en vervolgens door de stukadoor tot aan het plafond werd gepleisterd, helemaal netjes te krijgen. Daar moet je dan gewoon

bovenop zitten. Zo krabden we ons bijvoorbeeld ook achter de oren over de belijning in de lift, want hoe werk je het noodzakelijke liftluik zo mooi mogelijk weg? Dan kan ik echt vertrouwen op mijn vakmensen, want die willen dan niets anders dan het allerbeste resultaat leveren. De liftschacht is trouwens ook een pareltje geworden. We brachten er 12 meter hoog natuursteen aan, waardoor het nu lijkt alsof je in de volledig glazen lift als het ware een groeve van natuursteen in zakt."

ÉÉN GROTE FAMILIE

Jan Reek natuursteen staat er om bekend goed samen te kunnen werken. Referenties geven aan 'dat het proces van advies tot aan uitvoering en service geweldig verloopt. En dat iedereen in het bedrijf klantgericht en kwaliteitsbewust is. Het voelt als 1 grote familie.' "Ja, als klanten dat over je bedrijf schrijven, kun je alleen maar trots zijn toch?", vraagt Gerard Vreeker bescheiden. Maar hoe komt het dat iedereen zo goed samenwerkt? "Dat zit in veel kleine dingen", denkt Gerard, "maar begint bij de overtuiging dat je met

anderen om moet gaan zoals je zelf behandeld wilt worden. In ons team weten we iedereen op waarde te schatten en elkaars kwaliteiten te benutten. Natuurlijk hanteren we bepaalde regels, die door nieuwkomers vanzelf worden opgepikt door ze op te nemen in de groep. Enthousiasme uitstralen trekt ook nieuw enthousiasme aan. En met elkaar zijn we trots op wat we mogen maken en proberen we overal waar mogelijk een stukje te verduurzamen." Ieder draagt zijn steentje bij om het gevoel voor en bij natuursteen tot een ware beleving te maken. ■

Project Valerius

Het complex is ontworpen voor oudere bewoners en legt de nadruk op gezondheid en welzijn. Naast 27 luxe woningen met parkeerplaatsen herbergt het een zwembad, wellness- en fitnesscentrum en sociale voorzieningen. Vanwege de privacy van bewoners zijn alleen beelden van de hal en het trappenhuis getoond.

Vivian Brouwer

Samen met haar vader Peter is Vivian eigenaar van Brouwer Systeemplafonds in Soest. Ze is nu bijna 10 jaar bij de zaak en in 2024 zal ze als derde generatie het bedrijf in systeemplafonds en -wanden voortzetten. Vivian is "one of the guys" op de werkvloer en de werknemers zien het helemaal zitten dat zij volgend jaar de aansturing overneemt.

Een vrouwelijk snit

"Mijn werkkleding heb ik gevonden in een dameslijn van Blåkläder. Super dat zo'n merk shirts, broeken en schoenen ontwerpt, die passen bij een vrouwenlichaam, want dat zit toch net even lekkerder. En dat mijn schoenen roze zijn, dat vind ik dan wel stoer", lacht Vivian.

Scan de QR-code voor meer uitleg van Vivian.

Kruislaser Hoe groter het plafond, hoe onmisbaarder deze laser is! Ik hoef vast niet uit te leggen dat de haaksheid erg belangrijk is. Er zit ook een horizontale lijn op, dus ik kan hem ook voor de hoogte gebruiken om waterpas te hangen.

Blikscharen Ik gebruik een nieuwe blikschaar voor alle hoeklijnen en een wat oudere om profielen te knippen. Hoeklijnen wil ik super strak hebben; met een veelgebruikte schaar knip je net iets minder scherp.

Kamersteiger Mijn kamersteiger gebruik ik dagelijks. De wielen plak ik altijd af met tape, zodat ze op een lichte vloer geen strepen achterlaten.

Brouwer Systeemplafonds

Met 6 'man' in totaal wordt er hard gewerkt om - veelal voor aannemers - kleine tot middelgrote projecten te maken. Af en toe worden er een paar ZZP-ers ingehuurd, maar Peter en Vivian houden het werk liever in eigen hand, zodat de kwaliteit altijd kan worden gegarandeerd. Het bedrijf is flexibel in hun planning en gespecialiseerd in systeemplafonds, maar er worden ook wel gipsplafonds en systeemwanden gemaakt.

Wat heb jij in je bus?

In deze rubriek laten NOA-vakmensen zien wat hun favoriete gereedschappen zijn. Als we een blik werpen in de bus van Vivian Brouwer van Brouwer Systeemplafonds dan vallen meteen de roze bouwradio en gereedschapskist met roze deksel op. Alles heeft een vaste plek, zodat ze moeiteloos haar 'lifhack' en andere hulpmiddelen tevoorschijn tovert.

Steigerbakje Dit bakje is echt een handigheidje dat het leven van een plafondbmonteur een stuk makkelijker maakt! Ik noem het mijn lifhack. Het scheelt zoveel bukken. Hoewel het nogal een 'rommelbakkie' is, kan ik zelf alles er altijd goed in terugvinden.

Compressor Dit is een hele fijne compressor om kanthout en hoeklijnen mee vast te schieten. Hij is niet zo groot, houdt het goed vol en maakt weinig herrie. Bovendien ook nog eens licht, zodat ik hem zelf naar boven kan sjouwen als er geen lift is.

Handschoentjes Ik raak geen plafondplaat aan zonder handschoentjes! Helaas zie ik nog te vaak gebeuren dat dit met blote handen wordt gedaan. Zonde.

Ontwikkelingen in de nieuwbouw- en renovatiesector

Buildsight heeft voor de vier sectoren van NOA de gevolgen van de marktontwikkelingen geschetst. Welke trends worden gesignaleerd en welke marktverwachtingen zijn er per segment? Tezamen met algemene bouwontwikkelingen en een frisse kijk om de cijfers te duiden, geeft dit handvatten om de strategie van jouw bedrijf te bepalen.

De media meten breed uit dat Nederland nu officieel in een recessie zit en dat het een rampjaar voor de Nederlandse woningbouw lijkt te worden. Volgens onderzoeksbureau Buildsight zijn er echt wel belemmeringen - denk aan de hoge bouwkosten, de ingewikkelde regelgeving en weinig beschikbare bouwlocaties - maar wordt er in de media een eenzijdig beeld geschetst, waardoor de onrust alleen maar groter wordt.

WONINGBOUW

"Ik verwacht niet dat de woningbouw zal instorten", geeft Michel van Eekert,

directeur van Buildsight, aan. Na magere wintermaanden is de vergunningverlening weer boven de 5.000 woningen per maand uitgekomen. Voor dit jaar geven we vanuit Buildsight, op basis van de vergunningverlening, een prognose voor de woningbouwproductie van 66.500 woningen. In 2024 schatten we dit op 64.750 in 2025 zetten we in op 66.750. Dat blijft achter bij de ambities van het kabinet om 70.000 nieuwe woningen per jaar te bouwen, maar stilvallen doet de woningbouw nou ook weer niet. Als ik naar de orderportefeuilles kijk,

zie ik dat woningbouwers sowieso nog een dik jaar vooruit kunnen met opdrachten die al binnen zijn."

VRAAG & AANBOD

De vraag naar woningen blijft onverminderd hoog. Het gekke is dat er bij een hoge vraag vooral duurdere woningen gebouwd worden, in plaats van méér woningen. Door de Rabobank wordt dit een 'inelastisch woningaanbod' genoemd. Langzaam aan groeit het aandeel van prefab bouwsystemen, prefab elementen en gietbouw bij appartementen. Deze prefab modules kunnen zorgen voor

Sector: Plafond- & Wandmontage (P&W)

Verwachte ontwikkelingen

P&W	2023	2024	2025
Won-NB	-1%	-3%	3%
WON-RE	-2%	-1%	1%
UTI-NB	4%	-1%	-3%
UTI-RE	-1%	-0%	3%
Totaal	-1%	-1%	2%

minder afwerking op de bouw. In de renovatiesector is het dit en volgend jaar iets minder druk. Door corona zijn in 2022 veel werkzaamheden naar voren gehaald. Aan de andere kant wordt gezien dat woningcorporaties hun investeringen verhogen en dat er meer geïnvesteerd wordt in het energiezuiniger maken van bestaande woningen.

Nederland heeft een inelastisch woningaanbod

TRENDANALYSES

Kijken we naar de trendanalyses, die Buildsight voor alle hoofdsectoren

van NOA heeft gemaakt, dan wordt in 2023 en 2024 een lichte daling van het volume verwacht. Positief is de blijvend grote vraag. In de utiliteit - zowel nieuwbouw als renovatie - wordt door de overheid in onderwijs en gezondheidszorg geïnvesteerd, maar moet anderzijds worden opgemerkt dat het producentenvertrouwen de laatste maanden flink gedaald is. Veel grotere investeringen worden uitgesteld, waardoor na een daling in 2023 en 2024 in 2025 een mogelijk herstel wordt verwacht. Voor de natuursteensector is ook speciaal gekeken naar de veranderingen in crematies, begraven en natuurbegraafplaatsen. Er is een flinke groei in natuurbegraafplaatsen - waar geen grafstenen of urnen worden gebruikt - die komende jaren verder zal uitlopen. ■

Branchemonitor Afbouw

Alle leden kunnen op noa.nl inloggen op het besloten ledengedeelte en vervolgens de Branchemonitor Afbouw selecteren. Daarin staan alle trendanalyses die voor de NOA Hoofdsectoren zijn gemaakt, als ook algemene bouwontwikkelingen en een online dashboard. Binnenkort is daar ook het nieuwste rapport van het ledenonderzoek te downloaden.

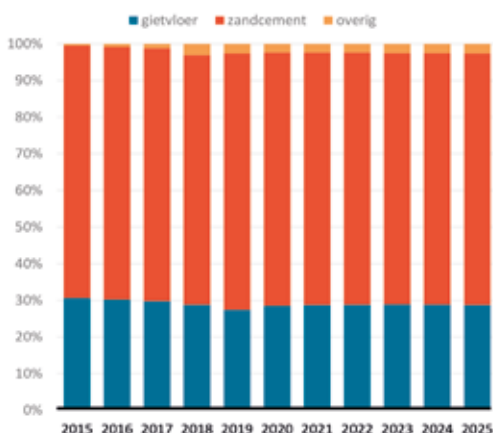

Scan de QR- code voor meer informatie

Ledenonderzoek

Het is belangrijk dat zoveel mogelijk leden meedoen aan het onderzoek van Buildsight. Zij voeren dit onderzoek in opdracht van NOA uit, zodat leden een goed beeld krijgen van wat zijzelf en hun collega-ondernemers de komende tijd verwachten. Ook worden dilemma's en kansen in beeld gebracht. Neem dus zeker even 5 minuten de tijd om de mail van Buildsight te beantwoorden. De vragen zijn eenvoudig te beantwoorden.

Woningnieuwbouw 2015-2025

Natuursteen in graven en urnen

Verwachte ontwikkelingen

Veranderingen j.o.j.	2023	2024	2025
Crematies	-0%	-0%	-3%
Begraven	-4%	-5%	-8%
Natuurbegr.	14%	10%	9%
Overledenen	-2%	-1%	-5%

NIEUWS UIT DE SECTOR

Even bijblijven

De Afbouwacademie Trainingsprogramma

In het online platform van De Afbouwacademie, staan allerlei klassikale en online trainingen, die in veel gevallen gratis of tegen een lage eigen bijdrage gevolgd kunnen worden. Door subsidie vanuit het O&O-fonds, waardoor werkgevers verletkosten kunnen declareren voor de dagen dat werknemers op cursus zijn, wordt het extra interessant om het hele bedrijf bij te scholen. ■

www.afbouwacademie.com

BROCHURE

Herstel van stucplafonds met lijsten & ornamenten

Het Technisch Bureau Afbouw en 't Neerlandsch Stucgilde leggen potentiële opdrachtgevers in een brochure uit welke wegen kunnen worden bewandeld om beschadigde stucplafonds met lijsten, ornamenten of andere versierselen het beste te kunnen laten herstellen. ■

www.tbafbouw.nl

Anton van Delden Volg "auteur Lancelot"

Nog niet eerder publiceerden we in ons magazine een 'volgtip', maar voor heel stukadorend Nederland zijn de verhalen van NOA-ondernemer Anton van Delden op Facebook een absolute aanrader.

Soms gaan er weken overheen alvorens ambachtsman Anton een nieuw bericht post, maar met een beetje mazzel gaat hij vaker op vakantie en dan kun je dagelijks smullen van een goed verhaal. In het voorjaar werd Anton met een Koninklijke onderscheiding in het zonnetje gezet voor al zijn werkzaamheden en functies om het ambacht stukadoren springlevend en op hoge kwaliteit te houden. Dat hij die titel zeker verdient, lees je terug in zijn berichten over onderwijs, cursussen en bijzonder stucwerk. Sinds zijn onderscheiding mogen ongeridderden hem aanspreken met Lancelot. We hopen dus binnenkort onder dit pseudoniem zijn eerste bestseller te kunnen lezen?

Volg je Anton op Facebook (voor zover we weten is dit - tezamen met het online magazine van 't Neerlandsch Stucgilde - tot nu toe de enige plek waar je kunt genieten van zijn schrijfkunsten) dan krijg je naast stukadoorstips ook een prachtig inkijkje in het leven van een gepassioneerde Meester stukadoor én familieman pur sang. ■

 www.facebook.com/anton.vandelden

AGENDA

3 T/M 8 OKTOBER

VT Wonen & Design beurs

EXPO Greater Amsterdam - Vijfhuizen
www.vtwonen.nl

10 T/M 12 OKTOBER

Prefab beurs

Brabanthallen - 's-Hertogenbosch
www.prefabbeurs.nl

8 & 9 NOVEMBER

Afbouw Vakdagen

Evenementenhal - Gorinchem
www.afbouwvakdagen.nl

Maaiveld gevelafwerking zonder bitumen

SLP Afbouwstoffen heeft een nieuwe cementpleister met Rapid technologie, met een gestuurde afbindtijd en langere houdbaarheid. Het minerale mortel assortiment kan rechtstreeks in het maaiveld toegepast worden zonder deze nadien te moeten beschermen met een bitumenemulsie. In de praktijk zie je bij veel gestukadoorde gevels deze bitumenemulsie toegepast worden. Het biedt echter een schijnzekerheid voor het behoud van de gevel en bescherming tegen optrekkend vocht. Zuren in de grond tasten de bitumen aan en vaak zie je dat deze bitumenlaag na 3 jaar volledig verdwenen is. SLP adviseert daarom om standaard een SLP Nop-penfolie toe te passen. ■

Ga naar www.slpafbouwstoffen.nl.

LID VAN VERDIENSTE HANS KNAPEN

Vlak voor de bouwvak werd NOA-lid Hans Knapen tijdens de bijeenkomst van de hoofdsector Stukadoren & Afbouw verrast door voorzitter John Kerstens en sectorvoorzitter Bart Briels: Hans kreeg het eremetaal opgespeld en werd benoemd tot Lid van Verdienste van NOA.

Hans Knapen is namelijk al 25 jaar voorzitter en kartrekker van de NOA afdeling Limburg, is al sinds 2007 een trouw en gewaardeerd lid van de examencommissie en niemand weet zich meer te herinneren dat hij niet in de Adviesraad zat. Bovendien was Hans altijd bereid zitting te nemen in een commissie of klankbordgroep, wanneer hij daarvoor gevraagd werd. Met dit speciale lidmaatschap treedt Hans in de voetsporen van zijn vader; Hans Knapen sr droeg ook deze titel vanwege de vele belangeloze diensten voor de vereniging.

Tijdens de pre-bouwvak-borrel van de hoofdsector Stukadoren & Afbouw wist John Kerstens, die was ingefluisterd door goede vriend en sectorvoorzitter Bart Briels, een heel stel vermakelijke anekdotes over Hans te vertellen. Onder meer dat 'meten = weten' voor Hans belangrijk is, maar hij het zelf toch al twee keer heeft gepresteerd om de poort en het dak van zijn werkplaats er uit te rijden. Maar bovenal werd Hans betiteld als een collegiale ondernemer, die altijd klaar staat voor collega's om te helpen.

NEXT GENERATION

Kunstenares Veerle Nanna bedacht een techniek om uitdagende kleurcomposities en kleurstromen tot zekere mate te controleren. In het lab van DRT maakt ze eerst samples voor de klant, alvorens de levensgrote schilderijen samen met DRT op de vloer aan te brengen.

KRASVASTE EPOXY

De hoogwaardige design gietvloer bestaat uit maar liefst 6 lagen. De zijdemat finish is belangrijk om de vloer te beschermen, want deze krijgt door het dag-in-dag-uit inlopen van een veelheid aan klanten en de dagelijkse schoonmaak flink wat te verduren.

ARISTOCRATISCH

Dit effect kan alleen worden gerealiseerd met "de Rolls Royce onder de harsen". De epoxy moet zeer traag reageren, spanningsvrij uitharden en geen oppervlakteversterking geven. Per ruimte wordt een unieke samenstelling aan sfeer en kleur ontworpen.

SUPERVLAK

Een Skyfloor vraagt om een uiterst goede voorbereiding. Een supervlakke ondervloer is essentieel, omdat de verschillende kleuren worden uitgegoten en daarna nog bewerkt moeten kunnen worden. De zwaartekracht bepaalt mede het creatieve eindresultaat.

PROJECT Skyfloor in IJssalon Paradiso

HIGH-END DESIGN

DRT Vloeren heeft een samenwerking met kunstenaar Veerle Nanna; samen maken ze 'skyfloors'. Zo'n 3 jaar geleden benaderde Veerle het familiebedrijf, dat gespecialiseerd is in naadloze vloersystemen, om te helpen haar idee te realiseren. DRT onderscheidt zich in high-end designvloeren en biedt graag

een oplossing voor technisch uitdagende vloervraagstukken. Voor dit project gingen ze op zoek naar een kunststof hars, die zeer traag reageert, goed krasvast is én een lage vergelijking kent. Het 'tie-dye' resultaat is speels en sprookjesachtig. ■

Fotografie: Higher View

JIJ KOMT TOCH OOK?

"Afbouw Vakdagen voor trotse vakmensen die meters willen maken!" Met die leus nodigt Easyfairs alle afbouwprofessionals uit om op woensdag 8 en donderdag 9 november naar Evenementenhal Gorinchem te komen. Je ontmoet er de complete afbouwbranche en ontdekt de nieuwste oplossingen.

De Afbouw Vakdagen worden georganiseerd als vervolg op dé NOA AfbouwVakdag, die NOA in 2019 in de Werkspookkathedraal in Utrecht hield. Veel bezoekers van dat evenement vroegen ons wanneer we dat weer zouden doen. Omdat de organisatie van zo'n vakdag een vak apart is en veel tijd kost, gaf Easyfairs aan dat graag voor de afbouwbranche te doen. Zo ontstonden de Afbouw Vakdagen powered by NOA.

VAN ALLES TE DOEN

Tijdens de Afbouw Vakdagen is er van alles te doen en te bekijken. Natuurlijk vind je er een breed scala aan leveranciers, producenten, distributeurs en groothandels met oplossingen voor de afbouwbranche. Ook is er een

plein met allerlei demonstraties en een kennisplein waar verschillende activiteiten plaatsvinden: je kunt speeddaten, discussies beluisteren over actuele thema's, inspirerende presentaties bijwonen of een training volgen.

SPECIALAAL VOOR NOA-LEDEN

Speciaal voor NOA-leden houden verschillende sectoren op 8 november hun ledenvergadering in een aparte zaal van de evenementenhal. En er is 's avonds een feestavond, om onder het genot van een drankje en een band gezellig bij te praten met collega-leden en andere bekenden. Hou hiervoor de mail in de gaten, want alle leden ontvangen hierover natuurlijk nog nadere informatie met een persoonlijke uitnodiging.

VOORLOPIG PROGRAMMA

WOENSDAG 8 NOVEMBER

13.00 uur	Opening beurs	15.30 uur	Ledenvergadering Vloeren & Terrazzo
13.00 uur	Doorlopende demonstraties Stucplein	16.00 uur	Stamtafel discussie over bouwontwikkelingen
13.30 uur	Pitches innovatieprijs	17.00 uur	Savantis meeting scholen management
13.30 uur	Ledenvergadering Plafond- & Wandmontage	18.00 uur	Lezing Jim Stolze over A.I.
14.00 uur	Speeddaten voor ondernemers	19.30 uur	Feestavond voor NOA genodigden
14.30 uur	Ledenvergadering Sector Grootbedrijven	21.00 uur	Sluiting beurs
15.00 uur	Volandis		

SPEEDDATEN

Als ondernemer in de afbouwbranche word je geconfronteerd met tal van uitdagingen. Van technische vraagstukken tot juridische kwesties en arbeid gerelateerde problemen. Heb jij een vraag over een van deze onderwerpen en kun je wel wat hulp gebruiken?

Beide Afbouw Vakdagen kun je tussen 14.00 en 16.00 uur speeddaten met gerenommeerde organisaties. Na je registratie als bezoeker krijg je een week voor aanvang van de Afbouw Vakdagen de kans om je in te schrijven voor een exclusief tijdslot met een van de deelnemende partijen. Op die manier kun jij jouw specifieke vraagstuk voorleggen aan experts met uitgebreide kennis en ervaring.

AFBOUW INNOVATIEPRIJS

Heb je een fantastisch, innovatief idee wat nu misschien niet van de grond komt, omdat het niet meteen winstgevend is? Maar kan jouw idee wél een belangrijke toegevoegde waarde bieden aan de afbouwbranche, of voor een bepaalde sector?

Meld dan jouw plan aan voor de Afbouw Innovatieprijs 2023! Uit alle inzendingen bepaalt een vakjury van het NOA Platform Visie en Strategie voor de Afbouw welke innovatie prijswinnend is en waarvoor er geld beschikbaar komt om dit ten uitvoer te brengen.

Kijk voor meer informatie op noa.nl of scan de QR code

GRATIS REGISTREREN

Op afbouwvakdagen.nl kun je je eenvoudig registreren, waarna je per mail direct een toegangsbewijs ontvangt. Doe dit alvast, zodat je op de hoogte wordt gehouden over het event. Gebruik code MP1301 (vraag1) om je als NOA-lid gratis te registreren.

DONDERDAG 9 NOVEMBER

13.00 uur	Opening beurs	16.30 uur	Stamtafel voorzitters hoofdsectoren: 2 dilemma's
13.00 uur	Doorlopende demonstraties Stucplein	18.00 uur	Uitreiking innovatieprijs
13.30 uur	Pitches innovatieprijs	19.30 uur	Volandis
14.00 uur	Speeddaten voor ondernemers	21.00 uur	Sluiting beurs
15.00 uur	PCM training		

VOOR HET GOEDE DOEL

'Schaatsen dreigt elitesport te worden'

"Zonder maatschappelijke bijdrage dreigt een oer-Hollandse sport als schaatsen een elitesport te worden", zegt Dennis Immerzeel, DGA van De Vier Totaalafbouw uit Ter Aar. Om die reden sponsort De Vier Totaalafbouw de nabijgelegen Nieuwkoopse schaatstrainingsgroep STG NiNo. "Samen met andere lokale bedrijven laten we iedere zaterdag een bus naar de Utrechtse kunstijsbaan Vechtsebanen rijden. En we sponsoren marathon schaatstalent Melle Brouwer."

SPONSORVOORDELEN

- Verbeteren van imago
- Vergroten van naamsbekendheid
- Verhogen van de omzet
- Promoten van producten
- Leggen of verbeteren van relaties met (potentiële) klanten
- Verkrijgen van gastvrijheid
- Persoonlijke motieven (goodwill)

De Vier Totaal sponsort een jong marathonschaatstalent uit het dorp: Melle Brouwer.

Hoewel Immerzeel het directeurschap van De Vier deelt met Patrick Fokker mag hij het bescheiden sponsorbudget ieder jaar besteden. "En aangezien ik in mijn vrije tijd ook voorzitter van schaatsvereniging NiNo ben, is het een logische keuze om daar een bescheiden bijdrage aan te doen", legt Immerzeel uit. "Overigens niet in de laatste plaats omdat ik van mening ben dat ieder kind in een waterrijke omgeving als Nieuwkoop en Ter Aar op jonge leeftijd moet leren schaatsen. Maar aangezien we steeds minder vaak op natuurijs kunnen schaatsen wordt de sport steeds minder populair. De kunstijsbaan is niet goedkoop, net als de schaatsen en de sportkleding. Omdat de ijsbaan ook maar 21 weken per jaar geopend is en bovendien niet op fietsafstand ligt, kiezen steeds minder ouders ervoor om hun kind op schaatsen te doen. Door wekelijks op zaterdag een touringcar naar Utrecht te laten rijden, hopen we de sport aantrekkelijker te maken. Kunnen kinderen eenmaal schaatsen, dan verleren ze het nooit meer."

Naast nog een jaarlijkse kleine bijdrage aan de Nieuwkoopse landijsbaan gaat de rest van het sponsorbudget

van De Vier naar een jong marathonschaatstalent uit het dorp: Melle Brouwer. Immerzeel: "Die jongen is zeer gedreven en ambitieus. Zijn talent werd een paar jaar terug ontdekt door Elfstedentocht-winnaar Henk Angenent, die hem opnam in zijn talententeam. Komend seizoen komt Melle zelfs uit in het belofenteam bij de profs." Om de stap naar de topdivisie te maken is ondersteuning door een sponsor van groot belang, zegt Immerzeel: "Melle traint 6 tot 7 keer per week. Die heeft geen tijd voor een baantje. De Vier Totaalafbouw vindt sponsoring van jong talent belangrijk en kan zich vinden in de mentaliteit van Melle Brouwer. Dan is de keuze snel gemaakt. Hopelijk dragen we zo bij aan een geweldige topsportcarrière."

Sponsor jij ook een club, een goed doel of een evenement?

Neem contact met ons op via 0318-547373 of mail naar redactie@noa.nl en we nemen contact met je op.

Uitspraak van De Geschillencommissie Afbouw

Laagdrempelige geschillenbeslechting kunnen NOA-leden en hun particuliere opdrachtgevers krijgen bij De Geschillencommissie Afbouw of Natuursteen. Ik ga ervan uit dat de meeste NOA-leden hier wel mee bekend zijn, maar voor het geval dat niet zo is, een korte toelichting.

Tekst: Ingeborg van Leusden van Van Gorcom Advocaten **Bel:** 0318-500001 **Mail:** leusden@vangorcomadvocaten.nl

De Geschillencommissie bestaat uit drie beoordelaars.

Eén is er aangesteld op voordracht van de ondernemers; één op voordracht van de Consumentenbond en één komt meestal vanuit de rechtspraak. Wordt een geschil aan de commissie voorgelegd, dan schakelen zij een deskundige in (meestal TBA) om de technische staat van het werk vast te leggen en om vast te stellen of er al dan niet sprake is van een gebrek. De klacht komt schriftelijk binnen en daar kan schriftelijk op worden geantwoord. Indien nodig of gewenst, kan het geschil nog mondeling worden toegelicht en daarna volgt de uitspraak.

In dit geval was sprake van een klacht van een consument over een betonlook vloer. Na ongeveer drie maanden ontstonden er krassen in de vloer afkomstig van de nagels van de katten van de consument. Hoewel in de algemene voorwaarden stond dat krassen buiten de garantie vallen, meende de consument dat er toch aanspraak op garantie kon worden gemaakt. Het NOA-lid had haar moeten waarschuwen dat de vloer 'niet huisdierproof' zou zijn. Zij meende dat een dergelijke vloer niet geschikt was voor haar en wilde haar geld terug. Op verzoek van het NOA-lid hebben wij het verweer geschreven.

De Geschillencommissie doet uitspraak in lijn met dat verweer. De Geschillencommissie geeft aan dat het hier gaat om de vraag of een ondernemer (NOA-lid) in moet staan voor de door de katten van de consument veroorzaakte krassen en om de vraag of het NOA-lid uit eigen beweging had moeten waarschuwen voor huisdieren. Beide vragen worden door de Geschillencommissie ontkennend beantwoord. Omdat in de algemene voorwaarden garantie

op krasvorming is uitgesloten, hoeft het NOA-lid daar dus niet voor in te staan. Verder kan het NOA-lid niet verweten worden dat hij niet heeft gewaarschuwd voor (katten) nagels. Er is op geen enkele manier gesteld of komen vast

te staan dat dat een onderwerp van gesprek is geweest in het voortraject en je hoeft als ondernemer hier niet zelf naar te informeren of uit eigen beweging voor te waarschuwen, aldus de Geschillencommissie.

Mocht hier door een consument expliciet naar worden gevraagd, dan is het wel zaak om daar zorgvuldig op in te gaan en om schriftelijk vast te leggen wat er is besproken. En eventueel wat uw advies is (als dat wordt gegeven).

Mocht u hier vragen over hebben of een kwestie aan ons voor willen leggen, dan weet u ons te vinden! ■

*U had moeten
waarschuwen
dat de vloer niet
huisdierproof
zou zijn*

Exoskeletten breken ook in sector P&W door

Bovenhoofdse exoskeletten hebben het potentieel om een revolutie teweeg te brengen in de manier waarop plafond- en wandmonteurs hun werk uitvoeren. Ze bieden voordelen zoals verminderde fysieke belasting, verbeterde ergonomie en verhoogde productiviteit. Toch moeten monteurs rekening houden met training, kosten, bewegingsbeperkingen en verminderd comfort bij langdurig gebruik.

In dit magazine en zijn voorgangers hebben we regelmatig aandacht besteed aan exoskeletten voor stukadoors. Samen met Knauf heeft NOA door TNO langdurig praktijkonderzoek laten doen naar het gebruik en de voor- en nadelen van de mechanische hulpmiddelen voor stukadoors. Het aantal stukadoors dat dagelijks met een exoskelet werkt, groeit ondertussen gestaag. Minder aandacht kreeg het feit dat de draagbare externe harnassen ook zeer geschikt zijn om het - veelal bovenhoofdse - werk van plafond en wandmonteurs te verlichten. Daar waar Knauf zijn aandacht vooral op stukadoors richt, blijken Hilti en sinds kort ook Festool de plafond- en wandmonteurs steeds vaker - letterlijk - te ondersteunen.

FYSIEK BELASTEND

Tijdens een ledenbijeenkomst van Sector Grootbedrijven in december vorig jaar vestigde Ferenc Barten, Trade Manager Afbouw bij Hilti, de aandacht op de tweede generatie exoskeletten die Hilti samen met Ottobock heeft ontwikkeld. Ottobock is een Duitse fabrikant van protheses en exoskeletten en wordt wereldwijd gezien als marktleider. Dat Hilti, toch in de eerste

plaats bekend vanwege zijn gereedschappen en bevestigingsmaterialen, ook investeert in hulpmiddelen heeft volgens Barten "alles te maken met de trend om steeds meer te letten op duurzame inzetbaarheid en de gezondheid van bouwplaatsmedewerkers. Ook in de sector plafond- en wandmontage worden vakmensen dagelijks geconfronteerd met uitdagende taken die vaak fysiek belastend zijn. Het tillen van zware materialen, werken boven het hoofd en langdurig in ongemakkelijke posities staan, kunnen leiden tot vermoeidheid, spierpijn en zelfs letsel. Ons exoskelet kan aanzienlijke voordelen bieden voor plafond- en wandmonteurs. Het werkt zonder aandrijving en weegt minder dan 2 kg. Het biedt ondersteuning tot wel 50 Newton zonder de bewegingsvrijheid te beperken." Het Exo-S Schouder Exoskelet van Hilti is een doorontwikkeling van het Exo-O1 bovenhoofds exoskelet. Beide modellen zijn passieve - of mechanische - exoskeletten. Dat wil zeggen dat het een hulpmiddel is dat door het menselijk lichaam wordt gedragen en dat meestal relatief eenvoudig te verwijderen is. Het biedt ondersteuning aan de drager door het gewicht

van de armen te verminderen en de spieren te ontlasten. Het werkt zonder aandrijving en wordt aangedreven door de bewegingen van de drager zelf."

MET EEN ACCU

Een actief exoskelet daarentegen ondersteunt of versterkt de bewegingen van de drager doordat de diverse gewrichten van het exoskelet door een externe energiebron worden aangedreven. Dit type exoskelet kan worden gebruikt om extra kracht te produceren in de gewrichten, bijvoorbeeld door middel van een elektrische, hydraulische of pneumatische motor. Gereedschappenfabrikant Festool biedt met ingang van dit jaar als eerste zo'n actief exoskelet in de vorm van de ExoActive. Een 18-volt-accu biedt de ondersteuningskracht.

VOORDELEN VAN EEN EXOSKELET VOOR PLAFOND- EN WANDMONTEURS

Verminderde fysieke belasting

Een van de meest voor de hand liggende voordelen van bovenhoofdse exoskeletten is het verminderen van de fysieke belasting. Deze hulpmiddelen zijn ontworpen om het gewicht van

gereedschappen en materialen gelijkmatig te verdelen over het lichaam, waardoor de druk op de gewrichten en spieren wordt verminderd.

Verbeterde ergonomie

Exoskeletten zijn ontworpen om de lichaamshouding te ondersteunen en onnatuurlijke buigingen of strekkingen te vermijden. Dit helpt plafond- en wandmonteurs om langere tijd in comfortabele en ergonomische posities te werken, waardoor de kans op blessures en vermoeidheid wordt verkleind.

Verhoogde productiviteit

Met exoskeletten kunnen monteurs zwaardere materialen hanteren en boven het hoofd werken zonder de gebruikelijke beperkingen. Dit kan de productiviteit verhogen doordat taken sneller kunnen worden voltooid.

Preventie van letsel

Door het verminderen van de fysieke belasting en het bevorderen van de juiste lichaamshouding, kunnen bovenhoofdse exoskeletten helpen bij het voorkomen van letsel, zoals spierspanning, verstuikingen en andere werkgerelateerde blessures.

MOGELIJKE NADELEN VAN EEN EXOSKELET

Training en aanpassingstijd

Het effectieve gebruik van een exoskelet vereist mogelijk training en aanpassingstijd. Monteurs moeten leren hoe ze het exoskelet correct moeten aantrekken en gebruiken.

Initiële kosten

Hoewel de prijzen variëren, kunnen bovenhoofdse exoskeletten aanvankelijk een aanzienlijke investering vereisen. Het is belangrijk om een

kosten-batenanalyse uit te voeren, om te bepalen of de voordelen opwegen tegen de initiële uitgaven.

Bewegingsbeperking

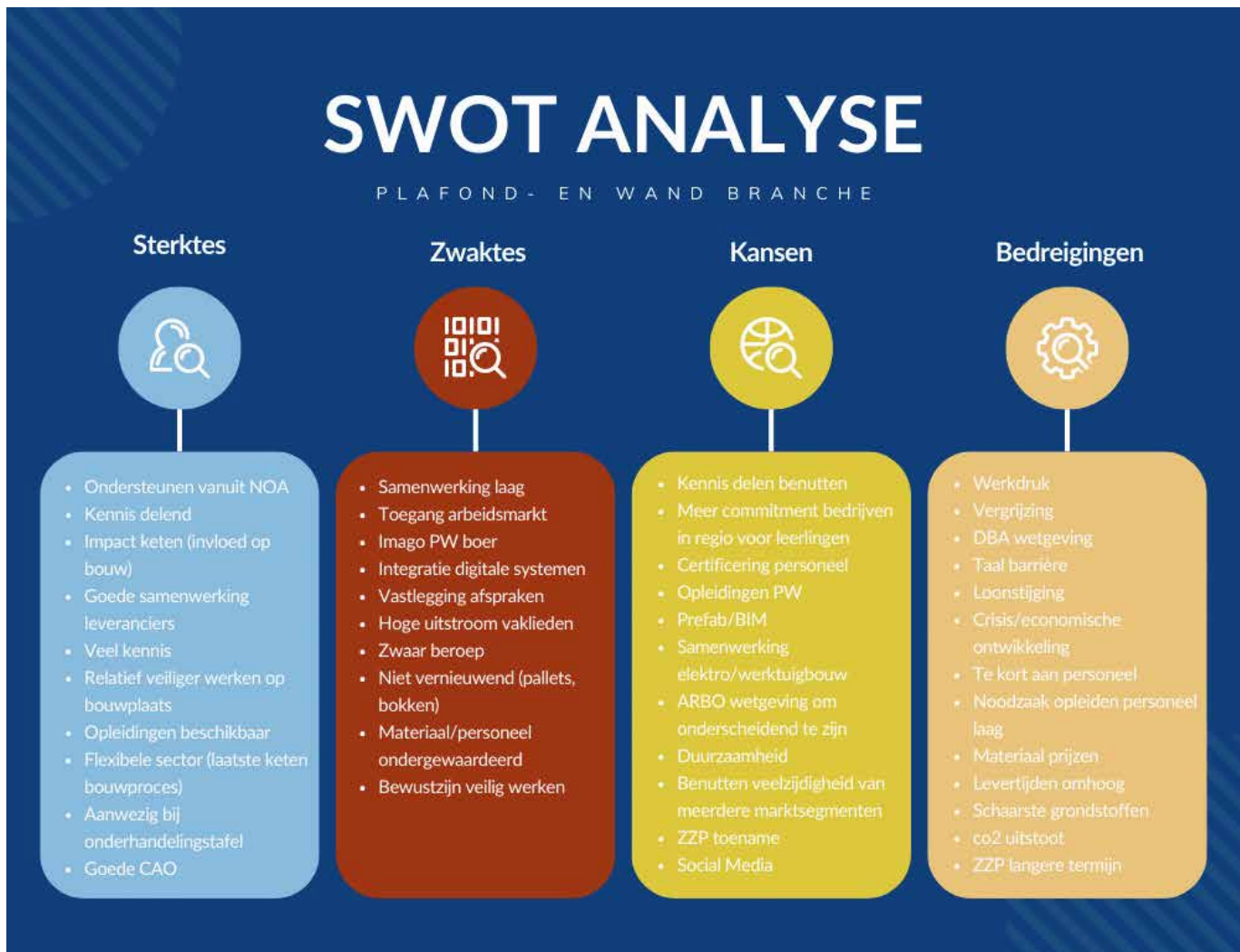
Sommige exoskeletten kunnen de bewegingsvrijheid beperken, vooral bij complexe taken. Het is cruciaal om exoskeletten te kiezen die niet alleen de fysieke belasting verminderen, maar ook compatibel zijn met de taken die uitgevoerd moeten worden.

Comfort en langdurig gebruik

Terwijl veel exoskeletten zijn ontworpen met comfort in gedachten, kan langdurig gebruik nog steeds enig ongemak veroorzaken, vooral bij warm weer. Het is belangrijk om exoskeletten te kiezen die comfortabel zijn voor langere werksessies. ■

NIEUWS UIT DE SECTOR

Even bijblijven

Toekomstvisie Plafond & Wand

Het bestuur van de hoofdsector Plafond- & Wandmontage hield in de zomer interactieve sessies met de leden, om gezamenlijk een antwoord te formuleren op de kernvraag: Waar dienen wij ons als sectorbestuur de komende jaren op te focussen en welke onderwerpen krijgen prioriteit?

Hiervoor presenteerde het bestuur een toekomstvisie met sterkte-zwakte analyses om de strategische positie te kunnen bepalen en concrete taken te benoemen. Tijdens de regiobijeenkomsten waren de leden zeer tevreden over het uitgewerkte plan en vonden ze het prettig om proactief betrokken te worden. Tezamen met waardevolle aanvullingen werden de taken en acties met een prioriteit 1,2 of 3 vastgesteld.

Taken en acties met topprioriteit:

- Betrokkenheid leden vergroten
- Actievere ledenwerving
- Betere aansluiting op de digitale wereld / social media
- Opleidingen en gebrek aan was personeel
- CO2 rol steeds groter/duurzaamheid en recycling (prioriteit 1 of 3?)
- Wet- en regelgeving - informeren leden

De gehele toekomstvisie met strategische positie, SWOT-analyses en roadmap is te downloaden op noa.nl.

AGENDA

4 OKTOBER

Bijeenkomst Begunstigende leden Plafond- en Wandmontage

NOA - Veenendaal

9 T/M 13 OKTOBER

Dutch Green Building Week 2023

Online en op diverse locaties in
het land

www.dgbc.nl/agenda

11 & 12 OKTOBER

Workspace Design Show

Rai - Amsterdam

www.workspaceshow.nl

8 & 9 NOVEMBER

Afbouw Vakdagen

Evenementenhal - Gorinchem

www.afbouwvakdagen.nl

NIEUWE TRENDANALYSE

De Branchemonitor Afbouw is aangevuld met de nieuwste marktontwikkelingen. NOA heeft door Buildsight inzichtelijk laten maken welke ontwikkelingen er zijn in de nieuwbouw- en renovatiesector en wat hiervan per sector de gevolgen zijn. Bedrijven in de plafond- en wandmontagesector moeten vanaf dit jaar rekening houden met een kleine krimp. De werkverwachtingen, marktontwikkelingen en trends worden voor deze sector overzichtelijk weergegeven.

Daarnaast is er een trendanalyse met algemene bouw ontwikkelingen opgesteld. Goed om mee te beginnen, want zo krijg je een actueel beeld van de Nederlandse economie, de ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, hoe het er in Nederland voorstaat met de vergunningverlening, etc. ■

De Afbouwacademie Trainingsprogramma

In het online platform van De Afbouwacademie staan allerlei klassikale en online trainingen, die in veel gevallen gratis of tegen een lage eigen bijdrage gevolgd kunnen worden. Door subsidie vanuit het

O&O-fonds, waardoor werkgevers verletkosten kunnen declareren voor de dagen dat werknemers op cursus zijn, wordt het extra interessant om het hele bedrijf bij te scholen. ■
Ga naar www.afbouwacademie.com

Aantal klachten bij geschillencommissie daalt

De Geschillencommissies Afbouw en Natuursteen behandelen klachten van consumenten tegen afbouw- en natuursteenbedrijven die zijn aangesloten bij NOA. Het aantal klachten dat de commissie in 2022 behandelde daalde licht, zo blijkt uit het jaarverslag. Wel is er het nodige op te steken van de behandelde zaken. Want vooral over gietvloeren kwamen nogal wat (deels terechte) klachten binnen.

Zo was er de klacht van een bewoner van een appartement uit 1735 die na werkzaamheden in 2019 al scheurvorming door vochtproblemen ontdekte. Later trok deze consument zijn klacht tegen het vloerenbedrijf in omdat het bedrijf beloofde de schade te herstellen. Maar het ging weer mis. Ook de nieuw opgeleverde vloer voldeed volgens de bewoner niet aan "de daaraan te stellen eisen. Voor zover de gebreken aan die vloer moeten worden toegerekend aan van buiten komend vocht, heeft de ondernemer niet de voorzorgen genomen die daarvoor genomen hadden kunnen worden, of in ieder geval de op hen rustende informatieplicht geschonden. En voor zover sprake is van scheurvorming door verschillen in fundering tussen hoofd- en achterhuis, heeft de ondernemer ten onrechte nagelaten een dilatatievoeg of vergelijkbare voorziening te treffen, zulks ondanks dat ik daar voorafgaand aan de offerte nadrukkelijk aandacht voor had gevraagd."

Het vloerenbedrijf stelde daarop dat het vochtprobleem in de woning op het moment van leggen niet zo erg was dat hij daar geen goede vloer zou kunnen leggen. Maar het vochtprobleem kwam blijkbaar van buiten. Dat zal eerst moeten worden opgelost voordat er sprake kan zijn van herstel. De ingeschakelde deskundigen oordelen dat herstel van de vloer niet mogelijk is. "De vloerafwerking vertoont dermate grote gebreken (scheuren en onthechting in de slaapkamer) dat herstel niet meer aan de orde kan zijn. Het in z'n geheel vervangen van de vloerafwerking is momenteel ook niet mogelijk, hiervoor dient de oorzaak (aanvoer van vocht) eerst weggenomen te worden. Herstel kan pas wor-

den uitgevoerd wanneer er een blijvend droge ondervloer aanwezig is met een restvochtpercentage van ruim onder de 4,0%. Ook zal er op de overgang van de slaapkamer naar de badkamer (voorhuis-achterhuis) een bouwkundige dilatatievoeg constructief moeten worden aangebracht. Deze bouwkundige dilatatievoeg zal in de vloerafwerking moeten worden doorgezet." De Geschillencommissie oordeelt daarom dat de overeenkomst tussen consument en vloerenbedrijf ontbonden moet worden. De ondernemer heeft verzuimd om de klant te wijzen op een dilatatievoeg die moet worden aangebracht en heeft zijn werk dus niet goed uitgevoerd. Hij moet de aanneemsom terugbetalen. De consument blijft zitten met een vloer met scheuren. Hij zal een ander vloerenbedrijf moeten inschakelen.

KLACHTENVERDELING

Naast de hierboven beschreven klacht, gingen andere klachten bij de commissie Afbouw onder andere over binnen- en buitenstucwerk, vloerverwarming, kitwerk en gietvloeren. In totaal heeft de commissie 77 zaken behandeld in 2022. Daarvan zijn er 38 daadwerkelijk in dat jaar ingediend. In het jaar ervoor heeft de commissie 88 zaken behandeld. In het grootste deel van de zaken betrof het een klacht naar aanleiding van een door ondernemer aangebrachte gietvloer. Een aantal andere veelvoorkomende onderwerpen waren klachten naar aanleiding van een renovatie van de badkamer en klachten over het resultaat van stucwerk. In 11 zaken is de procedure vroegtijdig gestopt. De grootste oorzaken hiervoor zijn dat de ondernemers waartegen de

klacht was ingetrokken niet bij de NOA zijn aangesloten en dat de consument de vereiste informatie niet heeft aangeleverd. In 6 gevallen zijn partijen alsnog onderling tot een oplossing gekomen en in 44 zaken heeft de commissie een einduitspraak gedaan. Zij stelde hierbij 28 keer de klant (deels) in het gelijk. In 2 zaken heeft de commissie geen einduitspraak kunnen doen omdat zij niet bevoegd was of de klant niet ontvankelijk. Aan het eind van het verslagjaar stonden er nog 16 zaken open om door te behandelen. De Commissie Natuursteen behandelde in 2022 3 zaken. Daarvan zijn er 2 daadwerkelijk in dat jaar ingediend. In het jaar ervoor heeft de commissie eveneens 3 zaken behandeld. In het grootste deel van de zaken betrof het een klacht over de ontstane schade aan een aanrechtblad en over non-conformiteit. In 1 zaak is de procedure vroegtijdig gestopt. De oorzaak hiervan is dat de ondernemer niet bij de NOA is aangesloten. In 1 zaak heeft de commissie een

einduitspraak gedaan. Zij stelde hierbij de klant (deels) in het gelijk.

KWALITEITSINSTRUMENT

Ondanks het feit dat een oordeel van De Geschillencommissie nadelig kan uitpakken voor een afbouw- of natuursteenbedrijf, zien zowel NOA als de Geschillencommissie zelf het instituut als een belangrijk kwaliteitsinstrument en als verkoopargument. "Voor ondernemers is het een signaal richting de consument dat ze voor kwaliteit staan en klachten serieus nemen en die ook altijd netjes afhandelen", zegt directeur Jacqueline Berkelaar. "Om die reden profileren we ons ook steeds minder als geschillen- en conflictoplosser, maar meer als kwaliteitskeurmerk voor ondernemers. Zelfs als je als ondernemer nooit met ons te maken krijgt of hebt gehad, kun je wel aan je klanten duidelijk maken dat je klachten serieus neemt en professioneel oplost." ■

Agenda

5 OKTOBER

Een kijkje achter je gedachten NOA Jong Talent

In deze interactieve workshop van 2,5 uur reizen we door jouw brein. Met nuchtere humor krijg je inzicht in jouw denken en handelen en maak je kennis met de hoofdbewoner van jouw hoofd en lichaam: jouw EGO.

Locatie: NOA, Veenendaal

Tijd: 15.00 tot 20.30 uur

2 NOVEMBER

Administratieve bijeenkomst Sector Grootbedrijven

Als (administrateur voor de) ondernemer weet je dat de wetgeving op personeelsgebied nooit stil staat. Zorg dat je op de hoogte bent van de laatste wijzigingen en vertaal deze naar je eigen praktijk.

Locatie: NOA, Veenendaal

Tijd: 09.00 tot 12.15 uur

22 & 29 NOVEMBER

Cursus Zicht op je leermeesterschap

Neem jij je leermeestertaak serieus? Deze training leer je hoe je een actuele, geheel vernieuwde basis legt voor een succesvolle invulling van jouw leermeesterschap en van de 'opleidingscyclus' van je leerling.

Locatie: NOA, Veenendaal

Tijd: 09.00 tot 16.30 uur

6 OKTOBER

Terrazzodag

Deze middag komen er diverse technische onderwerpen aan bod, word je meegenomen in de mogelijkheden van egalisatiemortel en kom je meer te weten over het opleidingsaanbod voor de sectie Terrazzo.

Locatie: NOA, Veenendaal

Tijd: 16.00 tot 20.00 uur

9, 16 EN 23 OKTOBER

Cursus BHV-herhaling

BHV-ers kunnen snel ingrijpen bij calamiteiten, zoals brand of een ongeluk. Deze cursus is speciaal voor BHV-ers, die hun certificaat willen verlengen.

Locatie: NOA, Veenendaal

Tijd: 09.00 tot 16.00 uur

8 & 9 NOVEMBER UITGELICHT

AFBOUW VAKDAGEN Voor de hele afbouwsector

In twee dagen tijd ontmoet je hier de complete afbouwbranche. Kom kijken welke nieuwe producten en materialen er op de markt komen. En je kunt onder het genot van een hapje en een drankje bijpraten met collega's.

Locatie: Evenementenhal Gorinchem

Tijd: 13.00 tot 21.00 uur

Bekijk de complete agenda voor cursussen, trainingen & bijeenkomsten.

VOOR INSCHRIJVEN
& MEER INFORMATIE:
SCAN DE QR-CODE

www.noa.nl/nl/agenda

GEZONDE LEEFSTIJL

Smeer eens wat anders: Pastasalade met pesto

Wat zit er allemaal in jouw koelbox? Het standaard bammetje met kaas of vleeswaren? In deze nieuwe rubriek geven we je inspiratie om ook eens iets anders uit te proberen. Lekker en gezond 😊

KOUDE PASTA

Koude pastasalade is heel gezond. Gezonder zelfs dan warme pasta. De 'truc' is om pasta gezonder te maken is door het eerst af te laten koelen. Dat heeft alles te maken met het zetmeel dat in de pasta zit. Wanneer je pasta namelijk laat afkoelen wordt het zetmeel omgezet in resistent zetmeel, wat zich als een voedingsvezel gedraagt.

Recept Pastasalade met pesto (voor 1 persoon)

Ingrediënten voor:

GEROOSTERDE TOMAATJES

- 125 gram snoeptomaatjes
- 0.5 theelepel gedroogde oregano
- snufje chilivlokken
- 0.5 theelepel honing
- scheutje extra vierge olijfolie

PASTASALADE MET PESTO

- 75 gram pasta volkoren fusilli
- 0.25 groentebouillonblokje
- 22.5 gram pesto
- 7.5 gram pijnboompitten
- 0.25 zak rucola
- snufje zout optioneel
- flinke snuf versgemalen zwarte peper
- 0.13 citroen rasp en sap nodig
- 0.25 bol mozzarella in stukjes gescheurd
- 20 gram Grana padano snippers ook lekker is Parmezaan snippers
- flinke hand verse basilicum fijngehakt
- scheutje extra vierge olijfolie

Bron: Familie over de kook

Bereiding:

1. Verwarm de oven op 180 graden.
2. Meng de snoeptomaatjes met alle overige ingrediënten voor de geroosterde tomaatjes uit de oven. Verdeel de snoeptomaatjes over een bakplaat en rooster de tomaatjes voor 20-25 minuten in de oven.
3. Rooster ondertussen de pijnboompitten in een droge koekenpan goudbruin.
4. Kook de pasta gaar volgens de gebruiksaanwijzing met een groentebouillonblokje. Giet de pasta af, spoel na met koud water.
5. Meng de pasta met de pesto, citroensap, citroenrasp, peper, basilicum, rucola en de pijnboompitten. Breng eventueel extra op smaak met een snufje zout.
6. Daarop de geroosterde tomaatjes uit de oven en verdeel er de Grana Padano snippers en stukjes mozzarella overheen.

TIP: voeg eventueel stukjes gerookte kip of stukjes gerookte zalm toe.

TRENDING TOPICS

Wat ons opvalt op social media

Artisensa Pim's Stucwerk

Op deze haard is na goed overleg met de klant een fijn stukje decoratief stucwerk aangebracht. In dit geval "Marmur fine" van Novacolor in de kleur zwart en afgewerkt met een gouden finish. Het eindresultaat is een genuanceerde eyecatcher die perfect past in het interieur. Dat wordt genieten dit najaar als de kachel weer aan mag. 😊

#haard #novacolor #novacolornederland #marmurfine#woonidee #chique #wonen #decorateur #wandafwerking#walldesign #artisensa_pimsstucwerk

 Artisensa-pimsstucwerk

Vloerenbedrijf Lelie

We vlinderen onze vloeren nu al een tijdje met een elektrische vlindermachine van @hofstedetradingemissie vrij en nagenoeg geen geluid! Wat ben je hier snel aan gewend 😊

#dekvloer #vloer #cementdekvloeren #afbouw

 Vloerenbedrijf lelie

Haas & Heesterbeek

🎉 Vier met ons mee! 🎉

In augustus vierden we een bijzondere mijlpaal: het 33-jarige bestaan van De Haas & Heesterbeek! 🎉🎉
🌱 Wat ooit begon in 1990, opgericht door Peter de Haas en Toon Heesterbeek vanaf het woonadres van Peter de Haas in Westerhoven, is in de loop der jaren uitgegroeid tot een toonaangevend bedrijf in de afbouw. Met passie, toewijding en innovatie hebben we steeds nieuwe hoogten bereikt.

🌟 Het jaar 2020 was een jaar met dubbele emoties. In januari werd het bedrijf overgenomen door Roel de Bruijn, wat een nieuwe fase inluidde. In maart betreurden we het overlijden van medeoprichter Peter de Haas.

🎉 Laten we samen proosten op 33 jaar groei, prestaties en het voortdurende streven naar succes. Op naar nog vele jaren van inspiratie en vooruitgang!

 Haas & Heesterbeek

Hannes Hartgers

!!! super vette peaky blinders 3d wand in de hal en toilet mogen maken!

#peakyblinders
#shelbycompanylimited
#blackandgold
#stucwerk#plasterart
#exclusiveinteriors
#custommade
#interiorsdesign#stucadoor
#creabea #hanneshartgers
#italia #italianplaster

 Hannes.Hartgers

Erwin de Bruin

Gisteren is onze voorman Peter met pensioen gegaan. Na meer dan 37 jaar werkzaam geweest te zijn bij ons. Peter was de eerste monteur die in dienst kwam bij Maas Afbouw in 1986, bij de toenmalige eigenaar Henk Maas. Hij mag nu gaan genieten van zijn welverdiende pensioen. #pensioen #afbouw #genieten #voorman #plafond #gipsplaat#stysteemwand

Erwin de Bruin

Steenhouwerij Fransen

Trots om hier een steentje aan bij te dragen: het vernieuwde Indiëmonument te Heerenveen. De granieten plaquette hebben wij jaren geleden al eens geleverd. Deze heeft nu een passendere plek gekregen en is onderdeel geworden van een geheel nieuw monument. De zuil is opgebouwd uit Tuffsteen uit Duitsland. Een relatief gezien vrij lokaal materiaal. Met een prachtig resultaat! In opdracht van kunstenaar Rokus Greebe. #steenhouwerijfransen #natuursteen #gedenkteken #monument #herdenking #herdenkingsmonument #gedenksteen #heerenveen #friesland #indiemonument

Steenhouwerij Fransen

Kunradersteengroeve

Vanochtend hadden we de eer om gouverneur Emile Roemer (Provincie Limburg) te verwelkomen in onze steengroeve! Samen met Mark Feron (architect bij Architectenzaak | Peutz Architecten) en Femke Pakbier (adviseur natuur en landschap bij Klement Rentmeesters) hebben we inspirerende gesprekken gevoerd over enkele intrigerende onderwerpen, waaronder circulariteit in de bouw, toekomstbestendigheid van een kleinschalige steengroeve, duurzaam ondernemerschap, historische waarde, het "Land van Kalk" en de ontwikkeling van de natuur. 🌿 Na onze waardevolle gesprekken in de steengroeve hebben we het bezoek voortgezet naar het aangrenzende natuurtransferium van de steengroeve en de betoverende wijngaard van Landgoed Overst Voerendaal. 🍷 We zijn ontzettend dankbaar voor de waardevolle inzichten en ideeën die zijn gedeeld tijdens dit bezoek.

Kunradersteengroeve

Leg een stevige basis!

GRATIS
Training
Basis vloeren
12 oktober
Eindhoven

Afbouwacademie

Schrijf je nu in en volg kosteloos de Training Basis vloeren!

12 oktober 2023

: Eindhoven

Inschrijven kan via deze link:

<https://lnkd.in/emCYrt3T>

Afbouwacademie

Jouw bericht ook op deze pagina? Tag ons in jouw bericht!

@NOA-afbouw

@noaafbouw

@noa-afbouw

@NOAAfbouw

Storm- of waterschade aan het werk ook gedekt?

We hebben in Nederland steeds vaker te maken met storm- en waterschade. Het is daardoor niet ondenkbaar dat er tijdens afbouwwerkzaamheden schade optreedt waar u zelf helemaal niets aan kunt doen. Is die schade dan gedekt door bijvoorbeeld uw bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering? Of zijn daar andere verzekeringen voor?

Tekst: Peter Schoonderwoerd van NOA-Verzekeringsdienst **Bel:** 030-2549114 **Kijk:** www.wuthrich.nl

Een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering is een verzekering die de schade aan spullen van een ander verzekert, ook wel zaakschade genoemd. Het is dus een schadeclaim die een ander aan u geeft, omdat u zaken van een ander beschadigd heeft of letsel aan een ander heeft toegebracht. Een voorbeeld van zaakschade is wanneer u in een muur boort en per ongeluk een waterleiding raakt, waardoor de verdiepingen eronder onder water komen te staan. De eigenaar van het complex zal de bouwer "bedrijfs" aansprakelijk stellen. Mocht de eigenaar van het complex verzekerd zijn voor dergelijke schade, dan zal de verzekeraar (die immers moet uitkeren) die schade verhalen op het afbouwbedrijf.

In veel polissen is echter een uitsluiting voor zogenaamde "opzichtschade" opgenomen. Dit is schade aan zaken die aan de zorg van een ander zijn toevertrouwd of die hij op een andere wijze onder zich heeft genomen en waarover hij tot op zekere hoogte de feitelijke macht uitoefent. In dat geval kan een zogenoemde CAR-verzekering uitkomst bieden. CAR staat voor Construction Allrisk en deze verzekering verzekert de schade aan het eigen bouwwerk/project. Een CAR-verzekering is specifiek gericht op de bouwsector en biedt dekking voor schade aan het bouwproject zelf tijdens de bouwperiode. Dit kan schade zijn als gevolg van brand, diefstal, storm, waterschade en andere onvoorziene gebeurtenissen die de bouwplaats en de daarbij betrokken materialen en apparatuur kunnen treffen. Voor afbouwbedrijven dekt een CAR-verzekering ook schade die kan optreden tijdens de afbouwfase, zoals interieurwerken, elektrische installaties, schilderwerk en dergelijke. Het is dus een verzekering die wordt gesloten op het bouwen, oprichten, construeren

en monteren van bouwwerken in de ruimste zin van het woord. Een voorbeeld van een CAR-verzekeringsdekking is wanneer vlak voor de oplevering van een huis in aanbouw door een storm die aanbouw wordt verwoest, dan keert de Construction Allrisk verzekering een bedrag uit.

Het verschil tussen beide verzekeringen is dus dat bedrijfsaansprakelijkheidsverzekeringen schadeclaims van derden dekt, terwijl een CAR-verzekering uw eigen schade dekt, namelijk de kosten die u moet maken om

het eigen werk opnieuw uit te voeren. Voor een afbouwbedrijf kunnen beide verzekeringen relevant zijn, omdat ze verschillende aspecten van risico's en aansprakelijkheid aanpakken. Het is aan te raden om met een verzekeringsdeskundige van de NOA-verzekeringsdienst te praten om de specifieke behoeften van uw bedrijf en uw opdrachtgever te begrijpen en passende dekkingen te bepalen. Wanneer u wel of geen aanvullende CAR-polis moet afsluiten is immers van meerdere factoren afhankelijk. Het

maakt nogal uit of u het werk heeft aangenomen als hoofd- of als onderaannemer en waaruit het werk precies bestaat. Als onderaannemer is het slim om na te gaan of u valt onder de verzekering van de hoofdaannemer. Vaak mag u schade dan niet op de polis van een hoofdaannemer claimen. Een CAR-verzekering kent daarnaast vaak een hoog eigen risico. Wanneer u dus een goede bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering heeft met een ruime opzichtdekking dan is dat in veel gevallen ruim voldoende.

Bel ons gerust als u nog vragen heeft!

“Een CAR-verzekering geeft uitgebreide dekking voor bouwrisico's”

Verenigingsnieuws

NIEUWE BESTUURSLEDEN NOA Jong Talent

Sinds kort kent het bestuur van NOA Jong Talent een nieuw bestuurslid: Johannes Avé van Avé stucadoors en onderhoud uit Waddinxveen. Samen met Yvonne Elting en Erwin de Bruin vormt hij het bestuur van NOA Jong Talent. Samen zorgen zij voor activiteiten voor jonge ondernemers in de sector waarbij het onderwerp persoonlijke ontwikkeling centraal staat. Lijkt een functie in het bestuur van NOA Jong Talent jou ook leuk? Wij zijn nog op zoek naar bestuursleden uit de sector Natuursteen en/of Vloeren & Terrazzo.

IN MEMORIAM

† 9 augustus 2023

Anne Krikke

Lid van Verdienste NOA

Anne was een geweldige vakman, had een enorme materiaalkennis en reisde de hele wereld over voor de beste en mooiste natuursteen. Begonnen als steenhouwer groeide hij uit tot bedrijfsleider van een restauratiebedrijf van monumentale gebouwen. Als "mister restauratie" was Anne Krikke vele jaren overal te vinden waar er over natuursteen werd gesproken. Anne ontwierp de NatuursteenPenning - een prijs voor excellent vakmanschap - die nieuw leven is ingeblazen onder de naam Anne Krikke NatuursteenPenning.

NIEUWE NOA-LEDEN

Martijn Akse

Boslaan 14
7771 DR Hardenberg
06 - 10 81 29 30

Beer Bouw en Akoestiek B.V.

Betsy van Goorstraat 21
6702 DC Wageningen
06 - 58 94 49 89

Berendsen Bouw en Akoestiek B.V.

Betsy van Goorstraat 21
6702 DC Wageningen
06 - 58 94 49 89

Stucadoors- en afbouwbedrijf Bergman

Anklaarseweg 41
7316 MB Apeldoorn
www.stucadoorsbedrijf-
bergman.nl

Stucadoorsbedrijf

L. Brouwer
Thomsonstraat 180
8251 TW Dronten
06 - 11 88 87 31

Buitengevelspecialist

Lorentzstraat 29
2665 JG Bleiswijk
www.isolex.nl

Compier B.V.

Boomkorstraat 2
1446 AK Purmerend
www.stupin.nl

Stucadoorsbedrijf Drenthen

Sperwerstraat 24
9404 BP Assen
06 - 33 81 47 36

Eijsink Afbouw

Slemphutterweg 9
7157 C Rekken
www.eijsinkafbouw.nl

Stucadoor Finesse

Europaan 643
6441 VT Brunssum
06 - 16 33 33 47

De Gietvloer Designers

Oude Zuiderlingedijk 7
4147 BP Asperen
www.degietvloerdesigners.nl

Hooge Vloeren B.V.

Dorpsstraat 52
7916 PD Elim
www.hoogevloeren.nl

Arjo van Kekem

Stucadoorsbedrijf
Schoolstraat 2
4221 LR Hoogblokland
www.arjovankekem.nl

Van Klasse Stucadoors

Mathenesserweg 40C
3026 HC Rotterdam
www.vanklassestucadoors.nl

Krooswijk Stucadoors- en Afwerkingsbedrijf

Johannes Vermeerstraat 4
4941 EP Raamsdonksveer
www.krooswijkstucadoors.nl

Stucadoorsbedrijf Riant

Van Eesterenplein 157
3315 KV Dordrecht
www.riantstucadoors.nl

Sepawand

Nijverheidsweg 23
7442 CH Nijverdal
www.sepawand.nl

SMH Dekvloeren B.V.

Luxemburglaan 687
1966 MP Heemskerk
www.smhdekvloeren.nl

STUCAS Stucadoorswerken

De la Gardestraat 4
2722 AT Zoetermeer
www.stucas.nl

Vellinga Project Realisatie B.V.

Industrieweg 4C
2712 LB Zoetermeer
www.vellinga-pr.nl

5 vragen over...

WKB

Al jaren wordt er over gesproken... En meerdere keren is de nieuwe wet uitgesteld... Nog steeds is er onduidelijkheid over wat de Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen (WKB) precies voor de afbouwsector gaat betekenen. We proberen alvast wat orde in de chaos te scheppen.

Het doel van de nieuwe WKB is de kwaliteit van bouwwerken verhogen, de (informatie)positie van opdrachtgevers te verbeteren en de rolverdeling in de (bouw)keten te verduidelijken. Lees op www.noa.nl/wkb wat dit concreet voor jou als afbouwprofessional betekent.

1 Wanneer wordt de WKB ingevoerd?

Een makkelijke vraag, die niet zo eenvoudig kan worden beantwoord. Zowel in de Eerste als Tweede Kamer wordt er nog over gesteggeld. Er zijn zorgen of het digitale stelsel en de noodzakelijke kwaliteitsborgers er wel klaar voor zijn. Voorlopig staat de invoeringsdatum op 1 januari 2024.

2 Wat betekent de WKB voor mijn bedrijf?

De WKB leidt tot drie veranderingen die voor NOA-leden van belang zijn. Ten eerste wordt de aansprakelijkheid voor gebreken verruimd ten gunste van de opdrachtgever. Daarnaast wordt ook de waarschuwingsplicht - de verplichting dat je als professional moet waarschuwen voor onjuistheden in de opdracht - verzaamd. De WKB verplicht namelijk vanaf 1 januari 2024 om altijd schriftelijk te waarschuwen, mondeling waarschuwen is dus niet meer voldoende. Je moet bovendien ook duidelijk aangeven wat er gebeurt als niet naar jouw waarschuwing geluisterd wordt. En ten derde wordt het zogenaamde opleverdossier ingevoerd.

3 Wat moet er in het opleverdossier komen?

Tenzij uitdrukkelijk anders afgesproken, heeft iedere opdrachtgever recht op een opleverdossier. Dat geldt ook als in onderaanneming gewerkt wordt. De ene opdrachtgever zal daar andere eisen aan stellen dan de ander. Algemene richtlijn is dat het opleverdossier in ieder geval tekeningen, productinformatie en gebruiks- en onderhoudsvoorschriften dient te bevatten. Als je eerder al een waarschuwing aan de opdrachtgever hebt afgegeven, kan het slim zijn om deze waarschuwing ook nog eens op te nemen in het opleverdossier.

4 Hoe bereid je je voor tot invoering van de WKB?

De verzwaarde waarschuwingsplicht is direct van toepassing. Dat geldt ook voor het opleverdossier. Het is dus goed om voor werkzaamheden die in 2024 plaatsvinden, altijd schriftelijk te waarschuwen en verder ook duidelijk aan te geven of er wel of geen opleverdossier wordt overhandigd. Wat betreft het opleverdossier mag je altijd afwijkende afspraken maken, als dat maar van tevoren vastligt. Voorbeeldzinnen die je kunt gebruiken vind je op de website van NOA.

5 Geldt de WKB alleen voor zakelijke opdrachtgevers?

De WKB geldt voor alle opdrachtgevers, maar met zakelijke opdrachtgevers mag je soms ook afwijkende afspraken maken over de waarschuwingsplicht en de aansprakelijkheid. Bij particuliere opdrachtgevers mag dat niet en ben je altijd gebonden aan deze nieuwe wettelijke verplichtingen.

Ledenvoordeel op tanken & laden

Je kunt nu met korting tanken en elektrisch laden; vraag direct een NOA-pas naar keuze aan via het brandstofcollectief. NOA is een samenwerking aangaan met VBW Facilitaire Diensten, waardoor je als NOA-lid tot **13 cent per liter** korting krijgt op brandstof en tot **12 cent per kWh** op elektrisch laden.

Laagste prijsgarantie met de NOA tank- en laadpas!

Autorijden wordt per 1 januari 2024 nog weer duurder. Door een accijnsverhoging wordt de prijs van een liter benzine bijna 21 cent hoger. Een liter diesel gaat 13,5 cent meer kosten. Elektriciteit is over het algemeen goedkoper dan een volle tank, maar met de fluctuerende energieprijzen is het zeker interessant om een gunstige laadplek te kiezen. Het nieuwe brandstofcollectief van NOA kan hierbij helpen.

Meer informatie op www.noa.nl/brandstofcollectief

Brandstof

COLLECTIEF

AANBOD LEDENVOORDEEL

- ✓ Financieel ledenvoordeel
- ✓ Collectief goed geregeld
- ✓ Eerstelijns advies
- ✓ Meer zekerheid, minder risico
- ✓ Merkbekendheid

JOUW VOORDEEL

- Met 1 pas tanken en/of laden bij verschillende maatschappijen naar keuze
- Tanken en laden in binnen- en buitenland
- Tot 13 cent per liter korting op brandstof en tot 12 cent per kWh bij snelladen
- Je ontvangt een tweewekelijkse verzamel factuur, met garantie van btw-teruggave
- Paskosten voor tankpas slechts € 8,95 per jaar, voor laad- en tankpas vanaf € 1,59 per maand.

Scan de QR-code om
direct jouw pas aan
te vragen

COLOFON

NOA, hét vakblad voor leden van de Nederlandse Ondernemersvereniging voor Afbouwbedrijven. Het magazine verschijnt vijf keer per jaar.

UITGEVER

NOA
Postbus 310 - 3900 AH Veenendaal
De Smalle Zijde 20 A - 3903 LP Veenendaal
T 0318 - 54 73 73
I www.noa.nl

REDACTIE

Erica van Aken
Jolanda Reede
Armand Landman
E redactie@noa.nl

FOTOGRAFIE

Maartje Kuperus
Higher View

ADVERTENTIE-EXPLOITATIE

Jolanda Reede
T 0318 54 73 73
E j.reede@noa.nl

ABONNEMENTEN, ADRESWIJZIGINGEN EN OPZEGGINGEN

E info@noa.nl

VORMGEVING & TECHNISCHE REALISATIE

Plan B, Assendelft
Wilco Art Books, Amersfoort

AUTEURSRECHTEN

De redactie van NOA is bij de samenstelling van deze uitgave zorgvuldig te werk gegaan. Ondanks dat kan het toch mogelijk zijn dat de gepubliceerde informatie incompleet of onjuist is. NOA stelt het op prijs om daarvan op de hoogte te worden gebracht. Hergebruik uit deze uitgave is alleen toegestaan als NOA daar vooraf toestemming voor heeft verleend. Verder mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een automatisch gegevensbestand of openbaar worden gemaakt, in enige vorm of op enige wijze.

VERGADEREN BIJ NOA

Van kleine besloten vergaderingen, tot presentaties of cursussen in ons scholingscentrum. Iedereen is welkom om bijeen te komen in ons Huis van de Afbouw te Veenendaal.

- Centraal in Nederland
- Zalen voor 4 tot 40 personen
- Op aanvraag voor grote groepen of events
- Gezonde, verse lunches uit de NOA-keuken
- Ruime, eigen parkeergelegenheid

Nieuwsgierig naar de mogelijkheden?
Kijk op www.noa.nl/vergaderen, of bel Gert van de Bovenkamp voor een advies op maat: 0318-54 73 73.

HANDIGE WEBSITES

- **noa.nl**
met een actueel ledenoverzicht in een zoekmachine, het laatste branchenieuws, ledenactiviteiten en heel veel kennisverrijking, handige tools en hulpmiddelen in het besloten ledengedeelte.
- **mijnafbouw.nl**
internetportaal voor de afbouw, over cao-regelingen, arbeidsomstandigheden en duurzame inzetbaarheid.
- **afbouwacademie.com**
online platform voor trainingen en loopbaanadvies.
- **noaopleidingsbedrijfafbouw.nl**
samenwerkingsverband van professionele opleiders in de afbouw
- **afbouwprofs.nl**
voor trotse vakmensen die een opleiding in de afbouw willen volgen

WWW.NIEUWENHUIS.NL
TEL : 073-5482482

Schuren Stralen Schaven Frezen

NIEUWENHUIS.NL
De beste basis onder iedere afwerking!
Al meer dan 35 jaar uw specialist in
renovatie en ondergrond preparatie

DE AFBOUW ACADEMIE

Voor al jouw
trainingen, loopbaanadvies
en inspiratie

afbouwacademie.com

Afbouw Vakdagen

Powered by NOA

8 & 9 NOV 2023
EVENEMENTENHAL
GORINCHEM

VOOR TROTSE VAKMENSEN DIE METERS WILLEN MAKEN

REGISTREER

SCAN DE QR-CODE

AFBOUWVAKDAGEN.NL

by EASYFAIRS

[f @afbouwvakdagen](#) [@afbouwvakdagen](#) [in @afbouw-vakdagen](#)

Zeg je

**CEMENT
PLEISTER**

Dan zeg je

KNAUF

Wil je kwaliteit, zekerheid, betrouwbaarheid en een gegarandeerd perfect resultaat... Dan kies je Knauf. Waarom? Heel simpel: beter is er niet. Of het nu gaat om de afwerking van een buitengevel of van een badkamer, met ons complete assortiment cementgebonden pleisters heb je topkwaliteit in handen. Meer weten? Scan de QR-code.

KNAUF